

Introduktion til Sætningsanalyse

I dette kapitel skal eleverne arbejde med detaljer og regler i sætningers konstruktion - syntaksen. Kapitlets afsnit er bygget op, så flere og flere detaljer kobles på.

De to vigtige områder er *sætningsanalysen* - som afsæt for det senere arbejde med tegnsætning og *syntaks* dvs. kendskab til sætningens forskellige led - som afsæt for arbejdet med at klassificere, nuancere og variere sproget.

Mål

Målene for kapitlet er:

- Du skal lære at analysere en sætning
- Du skal lære at finde udsagnsled, grundled, genstandsled og hensynsled
- Du skal lære at finde omsagnsled til grundled og biled
- Du skal kunne markere leddene med de korrekte tegn

Disse mål er formuleret, så de konkret beskriver kapitlets fokus. De er i overensstemmelse med Fælles Mål for 7.-9. klasse - primært under kompetenceområdet *Fremstilling*.

Fælles Mål har ikke eksplicit færdigheds- og vidensmål for det grammatiske område, men lader disse mål indgå i større helheder.

Tekster

Sætningerne i kapitlets eksempler og opgaver er hentet fra to autentiske tekster.

- *Jesper Wung Sung*, en artikel fra en serie i Ud & Se, oktober 2017 med titlen Min måned.
- *Anders Johansen*, et forfatterportræt fra Litteratursiden.dk

Vi anbefaler, at klassen læser teksterne i deres helhed, inden eleverne arbejder med kapitlets afsnit. Det vil give forståelse for sammenhængen og for kontekstens betydning for detaljer i en tekst - og omvendt.

I kapitlet er der en kort introduktion til begge tekster.

Progression

Kapitlets afsnit er bygget op, så der er en progression fra S1 til S8 - og de mindre betydningsfulde led gennemgås i de sidste afsnit.

Alt afhængig af det fokus, I ønsker at træne, og de behov og udfordringer, eleverne har, kan I vælge at springe rundt i afsnittene. Det er dog nødvendigt at have den basale forståelse af tekstkonstruktion på plads med udsagnsled og grundled, før flere detaljer og sætningsled kobles på.

I kan med fordel følge denne progression:

minlæring

S1 Udsagnsled
S2 Grundled
S3 Genstandsled
S4 Hensynsled
S 5 Omsagnsled til grundled
S7 Biled

Begreber og fagudtryk

Vi har i hele materialet valgt at anvende både danske og latinske betegnelser – det er muligt for underviseren at skifte visningen, så eleverne ser læremidlet med danske hhv. latinske grammatikbetegnelser. Desuden anvender vi de nyeste betegnelser for grammatiske udtryk og begreber, således som de er anbefalet af Dansk Sprognævn.